

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Miasta W.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej "R." w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 kwietnia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 czerwca 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej „R.” w W. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 czerwca 2020 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów sprowadzają się do kilku pytań: „czy art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 1990 - dalej: u.g.n.) może być podstawą zasądzenia od użytkownika wieczystego zapłaty części opłaty rocznej jako nie wniesionej z powodu zasądzenia zwrotu już zapłaconych przez użytkownika wieczystego części należnych i zapłaconych w całości na rzecz właściciela gruntu na podstawie art. 71 ust. 4 u.g.n. pomimo niekwestionowanego przez strony dokonania zapłaty opłaty rocznej w wysokości przed i po aktualizacji opłaty rocznej na podstawie art. 71 ust. 4 u.g.n., tj. przed datą uprawomocnienia się wyroku zasądzającego zwrot części opłaty?”, „czy dopuszczalna jest wykładnia prawna dokonana przez Sąd pierwszej i drugiej instancji polegająca na ustaleniu daty od której jest liczone opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez użytkownika wieczystego i wysokość należnych odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia na podstawie art. 71 ust. 1 i 4 u.g.n., czyli w dacie wymagalności zapłaty opłaty rocznej, pomimo że świadczenie w tej dacie było spełnione i opłata była wniesiona w wysokości przed i po aktualizacji opłaty rocznej, czy też powinna być liczona od daty udowodnionego zwrotu części zapłaconej przez użytkownika wieczystego opłaty rocznej dotyczącej działki będącej przedmiotem sprawy?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem o charakterze prawnym nie zaś faktycznym albo wynikającym z twierdzonych przez skarżącego uchybień Sądu, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Rozstrzygnięcia, które ma zapaść w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej ma przyczynić się do rozwoju myśli prawniczej, więc przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne nie może być kazuistyczne, lecz wymaga się aby było sformułowane w sposób ogólny, abstrakcyjny, mający znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także i innych podobnych; powinno być sformułowane w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2018 r., I CSK 23/18, nie publ., z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, nie publ., z dnia 12 marca 2018 r., III CSK 288/17 nie publ.).

Odnosząc powyższe uwagi do pytań przedstawionych w skardze kasacyjnej, należy dostrzec, że nie mają one charakteru istotnego zagadnienia prawnego o dużym wpływie na rozwój myśli prawniczej i mającego abstrakcyjny charakter, a przez to kwalifikującego się do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Problem przedstawiony w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie dotyczy zastosowania art. 71 ust. 1 i 4 u.g.n. w okolicznościach faktycznych rozpoznanej sprawy, a więc subsumpcji normy prawnej wynikającej z tego przepisu. Analiza prawna tego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skłania do konkluzji, że sprowadza się on do

zakwestionowania prawidłowości dokonanych przez Sądy pierwszej i drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego, co - zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. - postępowaniu kasacyjnemu jest niedopuszczalne.

Z powyższych względów należy również przyjąć, że nie wystąpiła przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przyczyną kasacyjną w rozumieniu tego przepisu jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Przez tę rozbieżność należy rozumieć brak zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w którym mają zastosowanie te same przepisy. Rozbieżności tej nie ma w sytuacji, w której sądy wysnuwają odmienne wnioski prawne, a następnie wydają różne orzeczenia w sprawach o różnym podłożu faktycznym, przy braku tożsamyh lub bardzo zbliżonych ustaleń faktycznych. Nie należy więc zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności orzecznictwa - naturalnej i uzasadnionej - z rozbieżnością, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny i ewentualnej eliminacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29).

Skarga kasacyjna nie jest także oczywiście uzasadniona. Nie powołano bowiem w niej argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego, widocznego od razu bez potrzeby głębszej analizy, naruszenia przepisów „prawa materialnego” oraz, że w wyniku takiego naruszenia zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).